Banskoj Hrvatskoj i društvenom razvoju u 80-im godinama istog stoljeća. U drugom dijelu svoga referata Strecha je analizirao uvjete koji su omogućili pojavu političkog katolicizma, te znanstvene komponente njegove ideologije.

I na kraju, spomenimo još i to da je osim radnog dijela simpozij u Köszegu pružio sudionicima niz popratnih kulturno-umjetničkih sadržaja kao što su: izložba grafika Lajosa Kampera, koncert na orguljama u župnoj crkvi Srca Isusova, izlet u okolicu i posjet prirodnom parku Írottkö, te mjestu Boszok, gdje je priređena večera uz popratni glazbeni program za sve sudionike simpozija.

Na završetku ovogodišnjeg druženja u mađarskom gradu Köszegu, najavljeno je predstojeće hrvatsko domaćinstvo kulturno-povijesnog simpozija "Mogersdorf", godine 2002. Biti će to prilika da Republika Hrvatska ponovno, nakon pet godina i domaćinstva u Trakošćanu 1997., ugosti ovaj vrijedan i poticajan međunarodni skup.

Ivica Šute

1) Ovo je bilo ukupno sedmo domaćinstvo grada Kőszega od kada je 1969. godine održan prvi simpozij "Mogersdorf", u mjestu Mogersdorf u austrijskom Gradišću. Grad Kőszeg ugostio je ovaj kulturnopovijesni skup 1972., 1976., 1980., 1985., 1990., 1996. godine.

2) Hrvatsku delegaciju predvodili su hrvatski predstavnici u Organizacijskom odboru simpozija "Mogersdorf" prof. dr. Neven Budak i prof. Ivica Šute.

3) Gymnasium Miklós Jurisics.

"KRALJEVSTVO SLAVENA" MAVRA ORBINIJA - (RE)PRODUKCIJSKI OKVIRI I RECEPCIJSKI HORIZONTI U ČETIRISTOLJETNOM TRAJANJU

Zavod za hrvatsku povijest Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu organizirao je 5. studenog 2001. godine znanstveni kolokvij o Mavru Orbiniju i njegovu djelu "Kraljevstvo Slavena danas iskrivljeno nazivanih Skjavoni" objavljenom 1601. g. u uzbuđenju prijelaza stoljeća u talijanskom Pesaru. Povod za dijalošku prezentaciju istraživačkih rezultata i znanstvenu retrospektivu je 400-obljetnica izdavanja "Kraljevstva Slavena", s namjerom da se Orbinija ponovo prepozna u vlastitu vremenu kao i u kulturnim tradicijama stoljeća koja su slijedila.

Orbinijev slavenski koncept otvorio je dijaloški okvir međunarodnom sastavu kolokvija, a historijsko-literarna slojevitost znanstvenicima koji se bave različitim područjima. Referati su bili usmjereni na analitičko iščitavanje slojeva Orbinijeva djela: Sima Ćirković: Izvori Mavra Orbina: *addenda et corrigenda*; Franjo Šanjek: Orbinijevi izvori i uzori; Bruna Kuntić-Makvić: Stara povijest i rana hrvatska povijest u djelu *Kraljevstvo Slavena* Mavra Orbinija; Mirjana Matijević-Sokol: Goti-Slaveni-Hrvati. Od Popa Dukljanina do Orbinija; Darja Mihelič: Karantanija in njeni prebivalci v *Kraljestvu Slovanov* Mavra Orbinija; Petar Korunić: Slavenski etnos i etnički identitet u djelu Mavra Orbinija; Snježana Husić: Teritorijalna organizacija pripovijedanja u *Kraljevstvu Slavena*. Orbinija se također razumijevalo unutar kulturnog i političkog ozračja njegova vlastitoga dubrovačkog ambijenta: Stjepan Ćosić: Mavro Orbini i raskol dubrovačkog patricijata; Ivica Prlender: Povijesni identitet srednjovjekovnog Dubrovnika i njegova ratna povijest prema *Kraljevstvu Slavena* Mavra Orbinija, ali i s obzirom na vremensko-prostorne pomake razrješavajući reprodukcijsko-recepcijsku formulu smisla: Sándor Bene: Usi et abusi di un arcitesto-l'influenza di Mauro Orbini sulla rappresentazione "dinastica" croata del Seicento; Drago Roksandić: Miho Marija Milišić (Dubrovnik, 20. 4. 1711.- Dubrovnik, 2. 8. 1798.): Posljednji dubrovački "orbinijevac" i izvorišta protonacionalnog katoličkog (južno)slavenstva; Zrinka Blažević: Intertekstualni odnosi između Orbinijeva *Kraljevstva Slavena* i latinskih historiografskih djela Pavla Rittera Vitezovića.

Različitost tema i pristupa drukčijem a opet istom Orbiniju doprinijeli su zanimljivosti i dinamičnosti kolokvija, a rasprave koje su

uslijedile iza svakog referata su osobito naglasile ili dodatno razjasnile pojedina pitanja te razmišljanja sudionika uputila i u novom smjeru.

Da bi se o Orbiniju moglo više reći preostaje još ustrajnog rada na izvornoj građi, na što je bilo upućivano i na samom kolokviju. Također su bila naznačena i pitanja/teme koja zahtijevaju dodatna istraživanja (npr., Orbinijeva osobnost, odnosi između europskoga i dubrovačkoga kulturnog kruga, Orbinijevi dubrovački izvori) kao što je bila istaknuta i potreba da se već poznata "rješenja" revaloriziraju ili "provjere" unutar novih spoznaja.

Na samom kraju odlučeno je da se radovi predstavljeni na kolokviju tiskaju kao posebno izdanje i na taj način predstave i širem profesionalnom krugu što bi - sudeći prema onome što se na njemu moglo čuti - trebalo očekivati s nestrpljenjem.

Kristina Milković

HRVATSKO ISELJENIŠTVO I KULTURA U ČILEU I JUŽNOJ AMERICI (PRIMER ENCUENTRO DE LA INMIGRACIÒN CROATA Y SU CULTURA EN CHILE Y AMERICA LATINA)

Znanstveni simpozij *Hrvatsko iseljeništvo i kultura u Čileu i Južnoj Americi* održan je u Punta Arenasu od 20. do 23. studenog 2001 godine u organizaciji Sveučilišta Magallanes. To je prvi znanstveni simpozij na kojem su se okupili Hrvati iz cijele Južne Amerike te predstavnici iz Hrvatske.

Skup je svečano otvoren pozdravima rektora Sveučilišta Magallanes Viktora Fajardo Moralesa, veleposlanika RH u Čileu Ive Livljanića, te Nenada Preloga, pomoćnika ministra vanjskih poslova Republike Hrvatske, a uz uvodne riječi tajnika skupa Sergija Glasinovića Laušića (Lausica). Dekan društvenih znanosti katoličkog sveučilišta u Valparaisu Baltomero Estrada govorio je o značenju i važnosti migrantskih skupina u Čileu. Mateo Martinić Beroš, dobitnik nacionalne nagrade za povijest 2000. godine, prezentirao je rad o hrvatskim osjećajima među emigrantima u Magellanu i njihovim potomcima za vrijeme završne faze jugoslavenske monarhije (1939-1945). Referat je bio vrlo zanimljiv, jer je govorio o sukobima različitih političkih struja, kojima je bila obilježena gotovo cjelokupna povijest hrvatskog iseljeništva u Čileu.

Mirajana Bobić Polić (Filozofski fakultet u Zagrebu), govorila je o historijskoj analizi književnosti i utjecaju Hrvata u svijetu hispanskih kolonija. Joško Bozanić, voditelj studija humanističkih znanosti u Splitu dao je prikaz doprinosa Hrvata svjetskom ribarstvu, otkrivajući mnoge malo poznate činjenice o presudnom utjecaju Hrvata na razvoj ribolova, pogotovo na otvorenim morima. Ernesto Livačić, dobitnik nacionalne nagrade za obrazovanje 1994, predstavio je lik Rajmonda Kuparea, istaknutog filozofa-estetičara, čija je djelatnost ostavila duboki trag ne samo u Čileu, nego i u Hrvatskoj.

Sljedećeg dana uslijedila su izlaganja Mabel Arratia Fuentes (Fakultet društvenih znanosti, Magallanes) o Martinu Kukočinu, liječniku i piscu slovačkog podrijetla, ali usko vezanom uz hrvatsku kulturu, i njegovu djelu, te o pogledu na literaturu hrvatske emigracije u Patagoniji; Damira Magaša, dekana Filozofskog fakulteta u Zadru, o važnosti i utjecaju geografskih aspekata u zemlji useljenja na hrvatsku emigraciju; Zvonimira Martinića Drpića (Fakultet društvenih znanosti, Santiago) o hrvatskim iseljenicima s otoka Brača (s odlično razrađenim metodološkim uputama za daljnja istraživanja), te napokon Dominga Mihovilovića, dramaturga, kazališnog radnika, glumca i pisca, o čileanskom kazalištu i udjelu hrvatske imigracije u čileanskom kazalištu i kinematografiji. Oscar Barrientos Bradisić (Fakultet društvenih znanosti Sveučilišta Magallanes) govorio je o Jerku Moretiću, a slijedila su izlaganja Sergia Laušića (Fakultet

HISTORIJSKI ZBORNIK

GODINA LIV
ZAGREB 2001.

UDK 93/99
ISSN 0351-2193
Historijski zbornik, god. LIV, str.1-250, Zagreb 2001.

Izdavač
Društvo za hrvatsku povjesnicu

Redakcijski odbor
Slaven Bertoša
Mirjana Gross
Ivan Kampuš
Franko Mirošević
Ivica Prlender
Tomislav Raukar
Petar Strčić
Josip Vrandečić

Glavni i odgovorni urednik
Ivica Prlender

Članci i rasprave iz časopisa Historijski zbornik su referirani u publikacijama:
ABC Clio
Historical Abstracts
America: History and Life

Adresa uredništva
Društvo za hrvatsku povjesnicu, Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 10000 Zagreb, I. Lučića 3, Hrvatska

Časopis izlazi jednom godišnje

Izdanje časopisa sufinancira Ministarstvo znanosti Republike Hrvatske

Tisak:
Horetzky